

مدیریت به‌زراعی تریکاله

تألیف:

نیره سپهرزادگان – منوچهر دست فال

شیراز

انتشارات ایلاف

www.ketab.ir

سرشناسه	: سپهرزادگان، زهره، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: مدیریت به زراعی تربیتکاله/ تالیف زهره سپهرزادگان - منوچهر دست‌فال.
مشخصات نشر	: شیراز: ایلاف، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۵۶ ص.: مصور (رنگی)، جدول (بخشی رنگی)؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ سم.
شابک	: 978-964-198-171-8
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: تربیتکاله
موضوع	: Triticale
شماره فزوده	: دست‌فال، منوچهر، ۱۳۴۰ -
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۶ س۲ ت۴/۱۹۱ SB
رده‌بندی دیویی	: ۶۳۳/۱۱۲
شماره کتابستایی ملی	: ۴۹۸۶۸۹۳

انتشارات ایلاف

شیراز، خیابان فردوسی، نبش کوچه ۱۲، ساختمان شماره ۱۹، طبقه همکف، تلفن: ۰۷۱-۳۲۳۴۹۳۰۰

نویسنده: زهره سپهرزادگان

نام کتاب: مدیریت به‌زراعی تربیتکاله

تألیف: زهره سپهرزادگان - منوچهر دست‌فال

ناشر: ایلاف

طرح جلد: علی خوبیار

ISBN: 978-964-198-171-8

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۸-۱۷۱-۸

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۱.....	خصوصیات گیاهی
۱۴.....	مزای نسبی تربیتکاله
۱۹.....	نیازهای اکولوژیک تربیتکاله
۲۰.....	تناوب زراعی تربیتکاله
۲۱.....	تغذیه گیاه، عناصر غذایی مورد نیاز تربیتکاله
۲۳.....	عملیات آماده‌سازی بستر و کاشت تربیتکاله
۲۶.....	تراکم بوته و میزان بدر تربیتکاله
۲۶.....	تاریخ کاشت
۲۸.....	عمق کاشت
۲۹.....	مدیریت داشت
۳۲.....	اهمیت آبیاری در تربیتکاله
۳۴.....	مراحل رشد ده گانه در تربیتکاله
۴۴.....	ارقام متداول تربیتکاله
۴۷.....	نکات فنی و قابل توجه در زراعت تربیتکاله
۴۸.....	اهمیت اقتصادی تربیتکاله
۵۲.....	ملاحظات
۵۳.....	منابع

مقدمه

امروزه با توجه به افزایش روزافزون جمعیت و بحران کم آبی، استفاده از گیاهانی که دارای عملکرد بیش تر و میزان مصرف آب کم تر هستند از اولویت های امنیت غذایی و پایداری تولید محسوب می شود. متخصصان به اصلاح نباتات با تلاقی گیاهان مختلف اقدام به تولید گیاهان جدید نموده اند. تربیت که اولین گیاه زراعی مصنوعی ساخته دست بشر است که از ۳۰ سال گذشته در دنیا تولید تجاری آن آغاز شده است. این گیاه محصولی موفق از تلاقی گندم (والد مادری) و چاودار (والد پدری) است که از طرفی واجد خصوصیات مضرب چاودار از جمله رشد سریع و قابلیت تولید در اراضی فقیر و از طرف دیگر دارای خصوصیات برتر کیفی و زراعتی گندم می باشد. دانشمندان به نژادگر بیش از یک قرن بطول انجامید تا منجر به رفع ناسازگاری کروموزومی این گیاه مصنوعی ساخت بشر شد. دانه تربیت کاله از این گیاه چروکیدگی زیاد بود اما برنامه های اصلاحی مرکز تحقیقات بی المالی گندم و ذرت (سیمیت) در مکزیک منجر به اصلاح ارقام جدیدتر تربیت کاله شد که چروکیدگی دانه در آنها بسیار کمتر و وزن هزاردانه آنها بیش تر است. ارقام جدید تربیت کاله دارای قابلیت تولید عملکرد بسیار بالا هستند به طوری که عملکرد آن ها با ارقام گندم نان قابل رقابت می باشد. گرچه هنوز دانه تربیت کاله دارای چروکیدگی و رنگ تیره است و در مقایسه با گندم و جو ظاهرپسند نیست اما به علت دارا بودن لایسین زیاد، خوراکی مطلوب و مغذی برای دام و طیور می باشد. میزان پروتئین لاین های تربیت کاله بین

۱۰ تا ۲۰ درصد بوده که بیشتر از میزان پروتئین گندم نان است. عملکرد ماده خشک و دانه تریپیکاله حدود دو برابر جو می‌باشد.

ارقام تریپیکاله دارای سه گروه بهاره، زمستانه و بینابین هستند. تریپیکاله به دامنه وسیعی از شرایط اقلیمی متفاوت سازگاری دارد و همین عامل آن را به عنوان گیاه شاخصی در میان غلات معرفی می‌نماید. به دلیل اینکه تریپیکاله از ارزش غذایی بالاتری نسبت به چاودار برخوردار است می‌تواند جایگزین مناسبی برای چاودار مخصوصاً در نقاطی که کشت گندم امکان‌پذیر نیست یا عملکرد مناسبی از آن به دست نمی‌آید باشد. دانه تریپیکاله می‌تواند در جیره غذایی دام و طیور و علوفه سبز آن بصورت سیلو جایگزین ذرت شود، با این تفاوت که تریپیکاله گیاهی زمستانه است و بخشی از نیاز نیتروژن تولیدات آنزولات آسمانی تأمین می‌شود. مقاومت تریپیکاله نسبت به شریش از گندم و جو می‌باشد و در مناطقی که دارای خاک و آب هستند کشت این گیاه قابل توصیه است. سطح زیر کشت این محصول در دنیا بسیار کم است، اما با توجه به دامن سازگاری وسیع، میزان عملکرد مطلوب و رشد در خاک‌های غیر حاصلخیز در حال افزایش است. با توجه به اینکه افزایش دانش فنی و اطلاعات کاربردی نقش مهمی در بهبود مدیریت تولید در گیاهان زراعی دارد، نگارنده این کتاب بر اساس یافته‌های تحقیقاتی و تجربیات میدانی به جهت تأسیس بیشتر کارشناسان تهیه و تدوین شده است.